

MUJAD Marmara Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi
e-ISSN 2980-2822 Cilt:16 / Sayı:2 / Aralık 2025

Gönderim Tarihi: 25.09.2025 / Kabul Tarihi: 20.11.2025

Araştırma Makalesi

Teknolojik Yabancılaşmanın Dramaturjisi ve Gian Carlo Menotti'nin *The Telephone* Operasına Çağdaş Bir Reji Önerisi

Melih Can TOYGU

ORCID NO: 0000-0002-8872-2563

Sanatta Yeterlik Öğrencisi, mecete@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi,
Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Anasanat Dalı,
Anadolu Üniversitesi Video Yapım Çalışanı, Eskişehir.

Furkan AKTAKKA

ORCID NO: 0000-0001-5315-6744

Dr. Öğr. Üyesi, faktakka@anadolu.edu.tr, Anadolu Üniversitesi,
Devlet Konservatuvarı, Sahne Sanatları, Şan ve Opera, Eskişehir.

Öz

Bu çalışma, Gian Carlo Menotti'nin *The Telephone* (Telefon) operasında sabit hatlı telefonun akıllı telefonla ikame edildiği ve eserin teknolojik dolayım eleştirisinin güncel pratikler üzerinden yeniden tasarlandığı çağdaş bir reji uyarlaması önermektedir. Araştırma sorusu, eserin özgün dramaturjisi korunarak *phubbing* ve *nomofobi* benzeri güncel olgularla yeni bir anlam katmanı üretilip üretilmeyeceği şeklinde formüle edilmiştir. Nitel araştırma olarak tasarlanan çalışmada, doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda operanın librettosu, partiyonu, sahne yönergeleri ve ilgili psiko-sosyal literatür titizlikle incelenmiştir. Tasarlanan uyarlama önerisinde Lucy, *nomofobik* bir *phubber*, Ben karakteri ise *partner-phubbing*'in mağduru olarak yapılandırılmaktadır. Telefon, eserin alt başlığının da (L'amour à trois) ima ettiği biçimde üçüncü karakter işlevini akıllı telefonun çoklu arayüzleri (bildirim, mesajlaşma, selfie, sosyal medya dolaşımı, uygulama temelli fallar vb.) aracılığıyla güçlendirmektedir. Bu güncelleme, 1940'ların özel/kamusal mekân diyalektiğini (daire/telefon kulübesi) kişisel, taşınabilir ve sürekli erişilebilir bir cihaz etrafında yeniden kodlamaktadır. Öneri kapsamında iletişimin kesintiye uğraması, öz-açıklama süreçlerinin aşınması ve finalde Ben karakterinin teklifini görüntülü arama aracılığıyla yapmasıyla eserin ironik/teslimiyetçi bir tona bürünmesi gibi unsurlar kuramsal göstergeler ışığında yeniden ele alınmıştır. Bulgular, komik opera doğasının korunduğunu ve seyirciye kendi ekran ritüellerini sorgulatan eleştirel bir izleme konumu sunulabileceğini işaret etmektedir. Çalışma, mevcut modern uyarlama örneklerinden farklı olarak, teknolojik bağımlılık sorununu ele alan ve uygulamaya yönelik bir reji konsepti ve bu konsepti somutlaştıran sahneleme önerileri sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *The Telephone* operası, *phubbing*, *nomofobi*, opera rejisi, uyarlama

MUJAD Marmara University Journal of Art and Design
e-ISSN 2980-2822 Volume:16 / No:2 / December 2025

Submission Date: 25.09.2025 / Acceptance Date: 20.11.2025

Research Article

The Dramaturgy of Technological Alienation and a Contemporary Directorial Proposal for Gian Carlo Menotti's *The Telephone Opera*

Melih Can TOYGU

ORCID NO: 0000-0002-8872-2563

Doctoral Candidate, Department of Art and Design, Institute of Social Sciences, Eskişehir Osmangazi University, mecete@gmail.com, Video Production Staff, Anadolu University, Eskişehir.

Furkan AKTAKKA

ORCID NO: 0000-0001-5315-6744

Asst. Prof. Dr., faktakka@anadolu.edu.tr, Anadolu University, State Conservatory, Department of Performing Arts, Opera and Vocal Studies, Eskişehir.

Abstract

This study proposes a contemporary directorial adaptation for Gian Carlo Menotti's opera, *The Telephone*, wherein the landline telephone is substituted with a smartphone, and the work's critique of technological mediation is redesigned through the lens of current practices. The research question is formulated as whether *a new semantic layer can be created by incorporating contemporary phenomena such as phubbing and nomophobia, while preserving the opera's original dramaturgy*. The study employs a document analysis method within a qualitative research design; in this context, the opera's libretto, musical score, stage directions, and relevant psycho-social literature were meticulously examined. In the proposed adaptation, Lucy is constructed as a *nomophobic* phubber, while the character of Ben is framed as a victim of *partner-phubbing*. The telephone, as implied by the work's subtitle (*L'amour à trois*), reinforces its function as a third character through the multifaceted interfaces of the smartphone (e.g., notifications, messaging, selfies, social media browsing, app-based fortune-telling). This update recodes the 1940s dialectic of private/public space (the apartment vs. the telephone booth) around a personal, portable, and perpetually accessible device. Within the scope of this proposal, elements such as the interruption of communication, the erosion of self-disclosure processes, and the opera's ironic/submissive turn culminating in Ben's video-call marriage proposal are re-evaluated in light of theoretical indicators. The findings suggest that while the comedic nature of the opera is maintained, a critical spectatorial position can be offered to the audience, prompting them to question their own screen rituals. Diverging from existing modern adaptations, this study presents an applicable directorial concept that addresses the problem of technological addiction and offers staging proposals to substantiate this concept.

Keywords: *The Telephone* opera, phubbing, nomophobia, opera directing, adaptation

Extended Abstract

Introduction: *The Telephone*, a 1947 comic opera by Gian-Carlo Menotti, critiques the detrimental impact of technology on human relationships. The plot follows Ben's thwarted marriage proposal to Lucy, hindered by her constant phone conversations. Menotti's subtitle, *L'amour à trois*, positions the telephone as an intrusive third character disrupting intimacy. Although the stationary landline represents technological interference, its relevance persists, having evolved into today's portable smartphones that disrupt genuine connections in new ways.

This study addresses the limitations in modern adaptations of *The Telephone*, which often replace landlines with smartphones without exploring the deeper implications of this change. It highlights a gap in scholarly discourse regarding how smartphones affect social interaction. The research calls for a theoretically informed directorial concept that incorporates techno-psychological phenomena such as *nomophobia*, and technoference into characterizations and stage actions. This approach aims to create a meaningful dialogue with contemporary audiences, reinterpreting Menotti's work as a critique of the current digital environment rather than merely a comedy.

Aim of the Study: The study proposes a modern directorial concept for Gian-Carlo Menotti's opera *The Telephone* by substituting the landline telephone with a smartphone. It explores how this change can reinterpret the characters, spatial dynamics, and themes, driven by the research question: "Can a new semantic layer be created by incorporating contemporary issues like *phubbing* and *nomophobia*, while maintaining the original structure and comedic essence?" The hypothesis suggests that reframing characters through these contemporary lenses can enable the opera to comment on connection and isolation in the digital age, potentially shifting its tone from pure comedy to a more complex tragicomedy or post dramatic tragedy.

Methodology: This study employs a qualitative research design that integrates performance studies, adaptation theory, and dramaturgical analysis. It develops a staging proposal through a conceptual methodology that synthesizes artistic and scientific sources. The research included a literature review, focusing on Gian-Carlo Menotti's original libretto, musical score, and published stage directions for *The Telephone*, analyzing the dramatic structure, character motivations, and spatial logic. Additionally, it incorporated insights from psychology, sociology, and communication studies, specifically regarding *phubbing*, *partner phubbing*, *nomophobia*, and technoference. The findings informed a dramaturgical synthesis, allowing reinterpretation of the opera's text and music, and leading to a detailed directorial concept without requiring human participants.

Findings: The primary finding of this research is a comprehensive directorial model that operates the concept of technological alienation as dramaturgy. This model is built upon three core transformations.

First, the analysis reveals that replacing the landline with a smartphone fundamentally alters the opera's spatial and psychological dynamics. The original work's central tension is built on a clear dialectic between private space (Lucy's apartment) and public space (the telephone booth). The smartphone collapses this distinction. The source of interruption is no longer an external, stationary object but a personal, portable device integrated with the user. This shifts the central conflict from an external obstacle to an internal one, locating the drama within Lucy's technologically mediated consciousness.

Second, this conceptual shift enables a significant re-characterization of the protagonists. In the proposed adaptation, Lucy is not merely a chatty young woman but a *nomophobic phubber*, whose actions are driven by the contemporary anxieties of seeking constant digital stimulation and social validation. Consequently, Ben is re-conceptualized from a frustrated suitor into a victim of *partner phubbing*, a recognized phenomenon that causes feelings of exclusion.

Third, this reinterpretation imbues the opera's conclusion with a profound and tragic irony. In the original, Ben's proposal from a public phone booth is a clever, comedic resolution. In the contemporary adaptation, his decision to propose via video call becomes an act of capitulation. This finding suggests that the opera's comedic structure can support a much darker conclusion, transforming the work into a commentary on the tragic necessity of technological mediation for achieving intimacy and potentially shifting the genre from opera buffa to postdramatic tragedy.

Conclusion: This study concludes that a theoretically grounded adaptation of Gian-Carlo Menotti's *The Telephone* can successfully re-contextualize the opera for a contemporary audience. The primary contribution is a methodological model demonstrating how technological alienation can function not just as a theme, but as a core dramaturgical principle that reshapes character, space, and genre. This approach, which bridges performance analysis with contemporary psychosocial theory, offers a pathway for creating adaptations that are conceptually deep and performatively compelling, moving beyond superficial modernization to allow classical works to speak directly to the lived experiences of today's audiences.

From a practical standpoint, this study provides a concrete, applicable directorial template for opera practitioners. A limitation of this research is its purely theoretical nature; the effectiveness of the proposed staging has not been tested through live performance. Future research could take the essential next step of producing this version of the opera and systematically studying its impact on audiences. Furthermore, the methodological approach developed here could be applied to other classical operas with dated technological or cultural elements, fostering a continued and vital dialogue between canonical works and the ever-evolving human condition.

Keywords: *The Telephone* opera, phubbing, nomophobia, opera directing, adaptation

Giriş

Gian Carlo Menotti'nin 1947 yılında ilk gösterimini yapan tek perdelik komik operası *The Telephone*, teknolojik dolayımın insan ilişkileri üzerindeki aşındırıcı etkisini öngörülü biçimde ele alan bir eserdir. Ben, Lucy'ye evlilik teklif etmek istemekte; ancak girişimleri Lucy'nin sürekli çalan ev telefonu nedeniyle sürekli olarak kesintiye uğramaktadır (Menotti, 1947). Eserde sadece Lucy ve Ben adında iki kahraman bulunmaktadır. Ancak eserin orijinal alt başlığı *L'amour à Trois (Üç Kişilik Aşk)*, telefonun eserde sadece butafor olarak yer almadığını, Lucy ile Ben arasındaki ilişkiye müdahale eden, kendi varlığı ve ajandası olan üçüncü karakter olarak konumlandırıldığını ima etmektedir. Menotti, 1940'ların Amerika'sında modern olarak görülebilecek sabit kablolu telefonun en temel insani etkileşim biçimi olan diyaloga dayalı iletişimi ve özellikle de aşkı nasıl kesintiye uğratabileceğini mizahi ve eleştirel bir dille sahneye taşımıştır.

Menotti, döneminin yükselen teknolojisi olan sabit hatlı telefonu, dramaturjinin merkezine yerleştirerek etkili bir çatışma yaratmıştır. Günümüzde ise insan ilişkileri, kişisel ve sürekli erişilebilir teknolojilerle bambaşka uzamlara taşınmıştır. Bu bağlamda, opera gibi klasik sanat formlarının güncel teknolojik pratiklerle yeniden yorumlanması, seyirci ilgisini canlı tutmak ve eserin temasını derinleştirmek için önemli potansiyeller sunmaktadır.

The Telephone, Menotti'nin bir diğer operası *The Medium*'un süresinin tek başına bir akşamı doldurmaya yetmemesi ve bu esere eşlik edecek daha kısa süreli bir başka esere ihtiyaç duyulması nedeniyle bestelenmiştir. Komik opera (*opera buffa*) türünde bestelenen ve yirmi beş dakika civarında süren eserle, programın bütünlüğü sağlanmış ve bestecinin hafif komedi ile melodram türlerindeki çeşitliliğini sergilemesine imkân tanınmıştır (Marriott, 1975, s. 47).

Komik opera geleneğine uygun olarak yapılandırılan *The Telephone*, resitatif, arya ve düet gibi belirgin müzikal parçalar arasında net bir ayırım taşımaktadır. Eserin giriş bölümünde Ben'in trenine bir saat kala Lucy'ye evlenme teklif etme niyeti açıklanmaktadır. İlk telefon zilinden itibaren yükselen aksiyon, beş ardışık aramayla devam eder. Beşinci görüşme esnasında Ben'in sabrı tükenir ve trenini kaçırmamak için sessizce sahneden ayrılır. Çözüm bölümünde ise Ben, bir telefon kulübesinden Lucy'yi arayarak evlenme teklifini yapar ve evet cevabını alır (Marriott, 1975, ss. 48-49).

Lucy ve Ben, esasen tipik Amerikan karakterleri olarak kurgulanmıştır. Lucy, şık bir apartmanda yaşayan, şımarık ve pek de zeki olmayan genç bir kadın olarak tasvir edilir. Ben'in ona evlenme teklif etmeye çalıştığını bir türlü idrak edemez. Menotti, bu karaktere hafif müzikal çizgiler ve sıradan diyaloglar vermiştir. Lucy'nin Margaret ile yaptığı uzun ve önemsiz telefon görüşmesini içeren "Hello! Hello?" aryası esnasında Ben'i tamamen göz ardı etmesi bu tavrın en belirgin örneğidir (Marriott, 1975, s. 50).

Ana olay örgüsünde protagonist Ben'dir. Bir yandan evlilik teklifi için çabalamakta, diğer yandan trenini kaçırmamak durumundadır. Bu durum karakterin temel

çatışmasını oluşturmaktadır. Lucy ise düşman veya karşıt olarak değil, arzu nesnesi olarak konumlanmaktadır. Onun telefon bağımlılığı, Ben'in amacına ulaşmasındaki başlıca engeldir.

Menotti'nin *The Telephone (Telefon)* operasındaki olay örgüsü çok katmanlıdır. Ana eksen Ben'in evlilik teklifi girişimidir. Ancak üçüncü karakter gibi konumlanan telefon aracılığıyla ortaya çıkan ve Lucy'nin dedikodu dünyasındaki serüvenine odaklanan iki yan olay örgüsü de dramatik yapıyı şekillendirmektedir. Yan olay örgülerinden biri insan-makine ilişkisini, diğeri ise Lucy'nin dedikodu nedeniyle yaşadığı toplumsal sıkıntıları konu almaktadır (Peterson, 1986, ss. 6-8).

Bu çerçevede, çalışma kapsamında eserin orijinal sahne yönergesinde yer alan sabit kablolu telefonun yerine akıllı telefonların kullanılacağı bir rejî uyarlaması önerilmektedir. Zira bu önerme, akıllı telefonlar ve bu telefonların sunduğu olanakların kullanılmasıyla eserin içeriğinin zenginleştirilmesine ve farklı bir bağlama taşınmasına imkân tanımaktadır. Bu noktadan hareketle, Lucy ve Ben karakterlerinin yapılandırılma süreçlerinde onların *phubbing* (Phone Snubbing) ve *nomophobia* (No Mobile Phone Phobia) etkisindeki kişiler biçiminde tasvir edilmeleriyle eserin orijinal yapısı korunarak yeni anlam katmanları yaratılıp yaratılamayacağı fikrine ulaşılmıştır.

Akıllı telefonun ekranına neredeyse sürekli olarak bakılması ve bu nedenle iletişim sorunu yaşanması biçiminde tanımlanabilecek *phubbing* ve akıllı telefon yoksunluğu korkusu biçiminde tanımlanabilecek nomofobi kavramların operadaki karakterler üzerinden yansıtılmasıyla eserin hem mizahi yapısının hem de eleştirel dilinin daha da zenginleşeceği ve etkinleşeceği öngörülmektedir.

Alanyazında, *partner-phubbing* ve *nomophobia* (nomofobi) üzerine yapılmış pek çok çalışma bulunmaktadır. Örneğin Anshari, Alas ve Sulaiman (2019, s. 245) akıllı telefona aşırı bağımlılıkla ilişkilendirdikleri nomofobiyi dijital kimlik oluşturma, sosyal onay arayışı ve çağa ayak uydurma çabası gibi sosyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarla ilişkilendirerek açıklamaktadırlar. Bu çerçevede insanların sanal dünyada var olma, kendini ifade etme ve popüler olma arzusunun akıllı telefon bağımlılığını ve dolayısıyla nomofobiyi tetikleyen önemli faktörler olduğuna işaret etmektedirler.

Yam ve İlhan (2020, s. 9), akıllı telefonların günümüzdeki yaygın kullanımlarının bireylerin sosyal etkileşim ortamlarında fiziksel olarak beraber buldukları kişilerle iletişim kurma süreçlerini olumsuz etkileyen ciddi bir probleme dönüştüğünü savunmaktadırlar. Akıllı telefonlara ve bu cihazların sundukları imkânlara olan bağımlılık, geleneksel bağımlılık kategorileriyle açıklanmasının yetersiz kalması nedeniyle, *phone* (telefon) ve *snubbing* (yok saymak) kelimelerinin birleşimiyle ortaya çıkan *phubbing* kavramıyla tanımlanmaktadır. Benzer şekilde, akıllı telefondan mahrum kalma korkusu olarak bilinen (*nomophobia*) kavramı da bu ekseninde değerlendirilmelidir.

Akıllı telefon eksenindeki bağımlılık biçiminin geleneksel bilgisayar bağımlılıklarından farklı olarak sabit bir konuma bağlı kalma zorunluluğunu ortadan

kaldırması nedeniyle bu bağımlılık biçiminin yaşamın her evresinde bireyi kuşatmaya başladığı gözlemlenmektedir. Bu bağlamda *phubbing*, kendisinden önceki sanal bağımlılık türlerine kıyasla daha gizil ve tehlikeli görülmektedir. Bu nedenle bunun üzerine kapsamlı araştırmaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir (Karadağ vd., 2016, s. 249).

Günümüzde pek çok örneğine rastlanabilecek ve alanyazında da ciddi bir sorun olarak görülen *phubbing* kavramı, Lucy'nin telefon görüşmeleri nedeniyle Ben'i görmezden gelmesi durumuyla örtüşmektedir. Zira Lucy her ne kadar fiziken Ben'e oldukça yakın olsa da bilinç olarak ondan çok uzaktadır.

Phubbing davranışı sergileyen bireyler, herhangi bir sosyal ortamda fiziksel olarak bulunmalarına karşın dikkatlerini kendi dijital alanlarına yoğunlaştırmış şekilde var olmaktadır. Bu süreç uzun vadede yüz yüze iletişim kurma sıklığının azalması ve sanal platformlar aracılığıyla etkileşimi öncelemeyi benimseyen, narsistik eğilimler gösteren ve toplumsal açıdan izole olmuş bireysel kümelerin ortaya çıkması gibi sonuçlar doğurabilecektir (Yam & İlhan, 2020, s. 10).

Wang vd. (2025, s. 9), partneri telefonla görmezden gelme davranışının (*partner-phubbing*) genç çiftlerin ilişki kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini inceledikleri çalışma, partneri dışlanmış hissettirme davranışının kadınlarda anlamlı bir aracı değişken olduğunu, erkeklerde ise ilişkisel öz-yeterliğin bu olumsuz etkiyi tamponladığını ortaya koymaktadır.

Phubbing'in konusu genel insani iletişimle ilgili iken *partner-phubbing* yakın insani ilişkileri konu almaktadır. Sbarra, Briskin ve Slatcher (2019, s. 618), çalışmalarında yakın ilişkilerin öz-açıklama ve duyarlılık gibi temel süreçlerin evrimsel tarihi boyunca kapsayıcı ve üreme uyumunu teşvik ederek insanın hayatta kalmasını sağlayan davranışsal uyumlar olduğunu; ancak akıllı telefonların bu süreçleri uygunsuz biçimde tetikleyerek evrimsel uyumsuzluk yarattığını savunmaktadırlar. Araştırma, akıllı telefonların özellikle sosyal medya ve mesajlaşma olanakları aracılığıyla kullanıcıları sürekli olarak sanal etkileşime zorladığını ve insanları gerçek zamanlı sosyal etkileşimlerden uzaklaştırarak sanal dünyaya çekecek şekilde harekete geçirdiğini ortaya koymaktadır.

Bireylerin gerçek zamanlı sosyal etkileşimden koparak kendi dijital alanlarında var olmaları sorunsalına farklı bakış açıları sunan çalışmalar da bulunmaktadır. Örneğin Roaché, Caughlin, Wang ve Pusateri (2020), yüz yüze gerçekleşen kişilerarası çatışma durumlarında akıllı telefonun fiziksel varlığının temel iletişim dinamiklerini nasıl etkilediğini inceledikleri çalışmalarında telefonun aktif kullanımını değil, sadece ortamda bulunmasının etkilerini sorgulamışlardır. Çalışma sonucunda akıllı telefonların pasif varlığının yüz yüze çatışma durumlarının işleyişini temelden bozucu bir etkisinin bulunmadığı, çatışma süreçlerinin niteliğini ve etkinliğini belirleyen ana unsurun iletişim davranışlarının olumlu ya da olumsuz karakteri olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmanın amacı; eserin orijinal sahne yönergesinde, librettosunda ve partisyonunda işlenen temaların bahsedilen kavramlar ve bu kavramlara karşılık

gelen bilimsel saptamalar ışığında günümüz koşullarına uyarlanmasıyla esere yeni yorum katmanları ekleme imkânlarını teorik çerçevede sunmaktır.

Sahne Sanatlarında Uyarlamanın Kavramsal Temelleri

Uyarlama sözcüğü, sözlük anlamı itibarıyla ayarlamak, değiştirmek ve uygun hâle getirmek anlamlarını taşımaktadır. Bu edimler farklı biçimlerde gerçekleştirilebilmektedir. Örneğin, biçimsel bir varlık ya da ürün olarak uyarlama belirli bir eserin ya da eserlerin açıkça ilan edilmiş ve kapsamlı aktarımı olarak görülebilir. Zira yaratım süreci olarak uyarlama eylemi daima hem yeniden yorumlamayı hem de yeniden yaratmayı içermektedir (Hutcheon, 2006, ss. 7-8).

Hutcheon (2006, s. 22), uyarlamaların insanların hikâyeleri anlatma, gösterme ya da onlarla etkileşim kurma yollarını nasıl mümkün kıldığını tartışmamıza zemin hazırladığını ileri sürmektedir. Bu bakış açısına göre, bir hikâyeye bize anlatılabilir ya da gösterilebilir ve bu farklı mecralarda gerçekleşebilir. Hutcheon (2006, s. 29), ayrıca güncel teknolojik gelişmelerin, gerçekliğin sınırlarını aşan ve hayal gücünün sınırlarını zorlayan yeni yollar sunduğunu ve bu gelişmelerin uyarlamaları da çerçeveyebildiğini ve hatta yönlendirebildiğini ileri sürmektedir.

The Telephone operası, orijinal libretto ve sahne yönergesine göre bir yandan teknolojik unsurlara olan bağımlılığımıza eleştirel bir bakış açısı sunmakta, diğer yandan teknolojinin ne denli kullanışlı ve önemli olabileceğini göstermektedir. Kişilerarası çatışmaları teknolojiye karşı çok boyutlu bir perspektif sunarak ele alan eserdeki bu ikircikli yaklaşım, teknolojik unsurlara yönelik basit bir ret ya da kabulün ötesinde daha analitik bakış açıları gerektirmektedir. Bu kapsamda tasarlanan reji uyarlaması, yeniden yorumlama yaklaşımı olarak sabit kablolu telefonun ve kamusal telefon kulübesinin yerine akıllı telefonları ve yeniden yaratım yaklaşımı olarak hem bu telefonların sundukları çeşitli imkânların hem de neden oldukları sorunların sahneye taşınmasını önermektedir.

Reji uyarlamasında kullanılması önerilen teknolojik güncelleme, yalnızca yüzeysel bir modernizasyon çabası olarak görülmemelidir. Uyarlamada kullanılan akıllı telefonlar, teknolojik olanaklar ve yaşanan iletişim sıkıntıları modern izleyicinin yaşam pratikleriyle örtüşmekte ve bu sayede eserin mizahi boyutu güncel bağlama taşınabilmektedir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma; performans çalışmaları, uyarlama kuramı ve dramaturjik analiz perspektiflerini bir araya getiren nitel bir araştırma yaklaşımıyla yürütülmektedir. Araştırma; sanat ve tasarım alanında özgün reji konsepti geliştirme amacını taşıdığından dolayı nicel veya deneysel yöntemler yerine, var olan metinleri ve kuramları sentezleyerek yeni bir sanatsal öneri ortaya koyan kavramsal bir çerçeveye dayanmaktadır. Araştırmanın temelini, Gian Carlo Menotti'nin *The Telephone* operasının metinlerine ve güncel teknoloji-insan ilişkisi literatürüne dayanan doküman analizi oluşturmaktadır. Bu yöntemin seçilmesinin temel

gerekçesi, araştırmanın sayısal verilerle ölçülemeyecek olan sanatsal yorumlama ve yaratım sürecini teorik düzeyde gerekçelendirme hedefidir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Gian Carlo Menotti'nin *The Telephone* operası üzerine yapılmış sanatsal ve akademik çalışmaların yanı sıra opera uyarlama pratiklerini ve teknolojik aygıtların insan psikolojisi ile kişilerarası iletişim üzerindeki etkilerini inceleyen bilimsel literatürü kapsamaktadır.

Araştırmanın örnekleme ise amaçlı örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Bu kapsamda, araştırmanın hedeflerine doğrudan hizmet eden şu kaynaklar incelenmiştir.

Birincil Kaynaklar: Gian Carlo Menotti'nin *The Telephone* operasının orijinal librettosu, partiyonu ve sahne yönergeleri.

İkincil Kaynaklar: Performans ve uyarlama kuramları, psikoloji ve iletişim alanlarında, nomofobi ve technoference gibi olguları ele alan güncel akademik makaleler ve sahne göstergebilimi (semyotik) üzerine temel metinler.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler, doküman analizi aracılığıyla toplanmıştır. Birincil ve ikincil kaynaklar, araştırmanın kuramsal çerçevesi doğrultusunda taranarak ilgili temalar çıkarılmıştır. Verilerin analizi, içerik analizi ve dramaturjik sentez yöntemlerinin birleşimiyle gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, operanın metinlerinden elde edilen veriler, psikoloji literatüründeki bulgularla birleştirilerek karakterlerin ve olay örgüsünün yeniden yorumlanmasında kullanılmıştır.

Analiz sürecinin özgün boyutunu ise göstergebilimsel (semyotik) yaklaşımın uygulanması oluşturmaktadır. Roland Barthes'ın (1972) gündelik nesnelere ve kültürel pratiklerin nasıl birer gösterge sistemi olarak işlediğine dair analizlerinden yola çıkılarak, bu çalışmada akıllı telefon, sahne üzerindeki merkezi gösterge olarak ele alınmıştır. Göstergebilimsel açıdan akıllı telefon, iletişim aracından çok daha fazlasıdır. Modernite, sosyal onay arzusu, yalnızlık korkusu, sürekli erişilebilirlik ve kişilerarası yabancılaşma gibi çok katmanlı soyut kavramlara işaret eder. Önerilen rejî konseptinde akıllı telefon, Menotti'nin orijinal eserindeki işlevini aşarak yeni anlamlar üreten gösterge sistemine dönüşür. Örneğin, Lucy'nin Ben ile konuşurken gelen bildirim yöneldiği, dikkat dağınıklığından öte sanal dünyanın gerçek dünyaya üstünlüğünü belirten bir göstergedir. Benzer biçimde, çiftin birlikte çektiği *selfie* (özçekim), romantik bir anı kaydetme ediminden ziyade, sosyal medyada sergilenecek bir imaj üretme ritüelinin göstergesine dönüşür. Bu analiz, akıllı telefonun sahnedeki basit bir nesne olmaktan çıkarak karakterler arası ilişkileri ve eserin dramaturjik yapısını yeniden biçimlendiren güçlü bir anlamsal merkeze nasıl dönüştüğünü ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın temel sınırlılığı, tamamen kuramsal çerçevede kalmasıdır. Önerilen rejî uyarlamasının pratik etkinliği, bir sahne prodüksiyonu

gerçekleştirilerek ve seyirci alımlama analizi yapılarak test edilmemiştir. Dolayısıyla, çalışmanın bulguları teorik potansiyeli işaret etmekle birlikte, uygulamadaki sonuçları hakkında somut bir veri sunmamaktadır.

Bulgular ve Tartışma

Bu bölümde, doküman analizi ve dramaturjik sentez yoluyla elde edilen bulgular görselleriyle sunulacak ve bu bulguların Menotti'nin eseri üzerindeki etkileri tartışılacaktır. Bulgular, akıllı telefonun yalnızca bir nesne değişimi olmaktan çıkarak operanın mekânsal mantığını, karakter psikolojisini ve türsel yapısını köklü biçimde dönüştürdüğünü göstermektedir. Tartışma bölümü ise bu dönüşümün kuramsal ve uygulamaya yönelik sonuçlarını ele almaktadır.

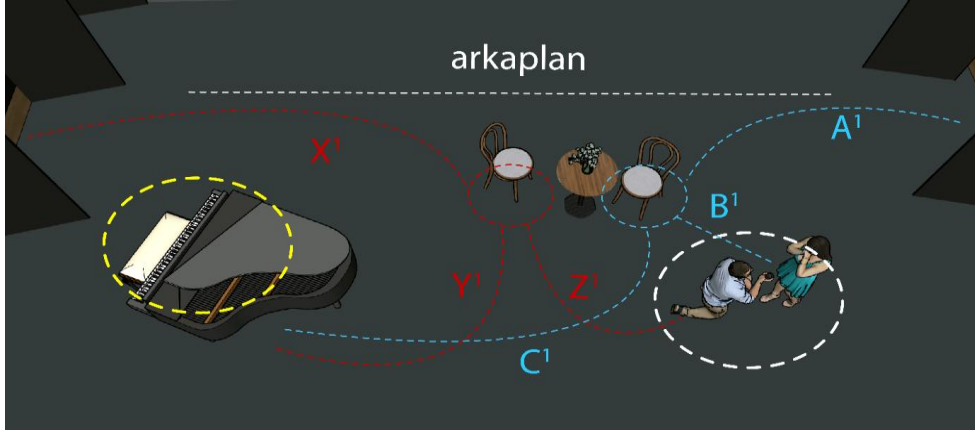
Teknolojik Yabancılaşmanın Dramaturjisi

The Telephone operasının sabit hatlı telefon yerine akıllı telefon kullanılarak güncellenmesi fikri yeni değildir. Nitekim, Scottish Opera'nın 2020 tarihli film uyarlaması gibi güncel prodüksiyonlar, bu teknolojik değişimi başarılı şekilde sahneye taşımıştır (Scottish Opera, 2020). Ancak bu tür yaklaşımlar, genellikle akıllı telefonu eserin komik yapısını destekleyen, günümüzün dijital dikkat dağınıklığına genel gönderme yapan estetik bir modernizasyon unsuru olarak ele almaktadır. Bu çalışma ise, söz konusu estetik güncellemenin ötesine geçerek operanın dramaturjik yapısını güncel psiko-sosyal kuramlar aracılığıyla yeniden inşa etmeyi önermektedir. Bu araştırmanın özgün bulgusu, akıllı telefonu sahne donanımı olarak değil, karakterlerin motivasyonlarını ve eylemlerini şekillendiren kuramsal bir çerçeve olarak kullanmasıdır. Bu doğrultuda, Lucy karakteri nomofobi'nin (dijital kimlik ve sosyal onay arayışıyla ilişkili kaygı) (Anshari vd., 2019), Ben karakteri ise *partner phubbing* kurbanının (ilişki kalitesini düşüren bir dışlanma biçimi) örnekleri olarak yeniden yapılandırılmıştır. Böylece çalışma, mevcut uyarlamalardan farklı olarak, Menotti'nin eserine klinik olarak tanımlanmış davranış kalıplarını entegre eden özgün bir dramaturjik model sunmaktadır.

Orijinal rejide eylem, Lucy'nin özel dairesi ve dışarıdaki kamusal telefon kulübesi arasında gidip gelmektedir. Bu mekânsal ayırım, döneminin teknoloji algısını yansıtır. Telefon teknolojisi henüz kişisel değildir ve sabit bir altyapıya bağlıdır. Araştırmanın temel bulgularından biri, akıllı telefonun bu mekânsal mantığı tamamen ortadan kaldırdığıdır. Artık özel ve kamusal alan ayırımı yoktur. Çatışma, Lucy'nin zihnine ve sürekli yanında taşıdığı kişisel ekranına içselleştirilmiştir. Bu mekânsal dönüşüm potansiyeli, sahnelemenin belirli bir mimariyle kısıtlanmamasını, aksine geleneksel proskenyon sahnenin yanı sıra seyirci-oyuncu ilişkisini daha yakın kılan black box düzenlemesine de uyarlanabilir olmasını sağlamaktadır. Önerilen sahne sirkülasyonu Şekil 1'de, genel atmosfer ise Şekil 2'de görselleştirilmiştir.

Şekil 1

Önerilen Reji Konsepti için Karakterlerin Sirkülasyon Şeması

Not. Çalışmadaki tüm şekiller, bu çalışma için yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Sirkülasyon şeması, karakterlerin psikolojik durumlarını ve aralarındaki çatışmaları yansıtmak hâl ve hareketleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Bu yapı, siyah ve gri tonlarındaki sahne düzeniyle karakterlerin teknolojik yalıtılmışlığını da pekiştirecek şekilde aydınlatılacaktır (Şekil 2).

Şekil 2

Önerilen Sahne Ambiyansı

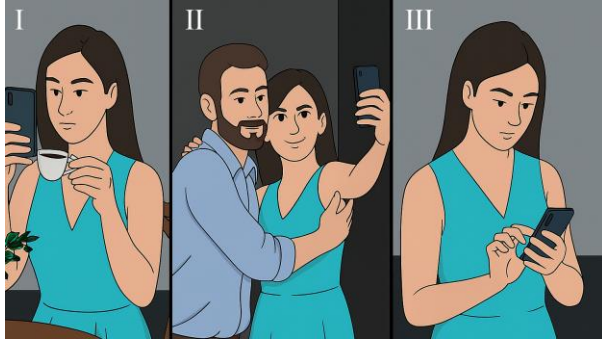

Bu kuramsal çerçeveye dayalı olarak, karakterlerin eylemleri de yeniden yapılandırılmıştır. Lucy'nin eylemleri, sadece dikkati dağınık bir karakteri değil, bilinçli bir *phubberi* yansıtmak şeklinde tasarlanmıştır. Bu eylemlerden bazıları Şekil 3'te, sahne üzerindeki kilit bir etkileşim anı ise Şekil 4'te gösterilmektedir:

- I. İçmiş olduğu Türk kahvesi fincanının bir fotoğrafını çekerek akıllı telefonu aracılığıyla internet üzerinden fal baktırması.
- II. Ben ile romantik bir anı paylaşmak yerine, sosyal medyada sergilemek üzere bir selfie çekmesi.
- III. Ben'in sorduğu saati öğrenmek için telefonunu eline aldığı anda, dikkatinin sosyal medya akışına kayması.

Şekil 3

Lucy'nin Akıllı Telefon ile Eylem ve Etkileşimleri

Şekil 4

Sahne Kullanımı

Dramaturjik yapılandırma, kostüm ve ışık tasarımı gibi görsel unsurlarla daha da derinleştirilmiştir. Kostüm, karakterin iç dünyasını ve toplumsal konumunu yansıtan bir göstergedir. Bu bağlamda Lucy, sahnenin genel minimalist estetiğinden ayrılan, dikkat çekici turkuaz rengi elbisesi ile öne çıkacaktır. Renk seçimi, onun sadece Ben için değil, aynı zamanda potansiyel bir sanal izleyici için de şık olduğunu, sosyal medyada görülme ve beğenilme arzusunu pekiştirecektir. Güncel modaaya uygun takıları, makyajı ve ayakkabıları, onun kimliğini fiziksel dünyadan çok, dijital trendler üzerinden inşa ettiğini gösterir niteliktedir. Lucy, âdeta sergilenmek için tasarlanmış vitrinlik bir karaktere dönüşür. Buna karşılık Ben, *casual friday*¹ şıklığında, ancak ütülü pantolon gibi detaylarla titizliği ve gerçek dünyaya aidiyeti vurgulanan bir kostüm giyecektir. Onun giyimi, o anın ciddiyetine ve samimiyetine odaklandığını gösterirken, Lucy'nin kostümü ise sürekli sanal bir başka yer düşüncesi için hazırlandığını ima ederek aralarındaki temel çatışmayı görselleştirir.

Işık tasarımı da bu psikolojik ayrımı pekiştiren bir araç olarak kullanılacaktır. Sahnenin genel aydınlatması sıcak ve doğal bir atmosfer yaratırken, Lucy'nin akıllı telefonundan yayılan soğuk, mavimsi beyaz ışık kullanılır. Lucy ne zaman

¹ Bu kavram, 20. yüzyılın sonlarında Batı iş dünyasında ortaya çıkan ve profesyonel giyim kodlarının esnetildiği, ancak yine de belirli bir profesyonellik düzeyinin korunduğu bir giyim tarzını ifade eder.

telefonuna baksa, yüzünü aydınlatan bu dijital ışık, onu Ben'in paylaştığı sıcak aydınlatmadan kopararak kendi teknolojik baloncuğunun içine hapseder. Bu anlarda sahenin genel ışığının hafifçe kısılması, Lucy'nin fiziksel olarak Ben'in yanında olsa da zihinsel ve duygusal olarak nasıl yalıtıldığını dramatik bir şekilde ortaya koyar. Bu rejî konseptinde ışık, karakterleri ayıran ve teknolojik yabancılaşmayı görünür kılan aktif bir dramaturjik unsura dönüşür.

Bu araştırmada sunulan bulgular, *The Telephone* operasının, basit bir teknolojik güncellemenin ötesinde, sahne tasarımından karakter psikolojisine uzanan entelektüel ve sosyolojik derinlikli bir yeniden okumayla yeni bir bağlama taşınabileceğini göstermeyi amaçlamaktadır. Önerilen rejî konsepti, Menotti'nin eseri hakkındaki genel kanıyı, yani eserin hafif ve neşeli bir sosyal komedi olduğu yönündeki yaygın kabulü sorgulamaktadır. Lucy karakterinin bir *phubber* olarak yeniden yapılandırılması ve çatışmanın dışsal bir engelden (sabit telefon) içsel bir soruna (teknolojik bağımlılık) dönüştürülmesi, eserin dramaturjik ağırlık merkezini kaydırmaktadır. Bu durum, Menotti'nin 1947'de sezgisel olarak işaret ettiği insan-makine gerilimini, partnerin teknolojiyle kesintiye uğramasının ilişki kalitesini düşürdüğü (McDaniel ve Drouin, 2019; Wang vd., 2025), depresif sonuçlar doğurabildiği (Roberts ve David, 2016) ve yakın ilişkilerin temelini oluşturan öz-açıklama süreçlerini aşındırdığı (Sbarra vd., 2019) gibi günümüzün klinik ve sosyal bulgularıyla somutlaştırarak esere psikolojik derinlik katmaktadır. Bu dramaturjik etkinin, akıllı telefonun sadece pasif varlığının her zaman temel iletişim dinamiklerini bozmadığı yönündeki bulgularla (Roaché vd., 2020) gerilim yarattığı; ancak önerilen konseptte aktif kullanımın bu etkiyi belirginleştirdiği de not edilmelidir.

Tasarlanan dönüşüm, eserin orijinalindeki daire yerine günümüz şehirli yaşamının sembolü hâline gelen kafe gibi yarı-kamusal bir alanda tasvir edilmesiyle daha da somutlaştırılmıştır. Kafe tercihi hem estetik güncelleme hem dekor kurulumu için kolaylık hem de günümüz yaşam biçimine sosyolojik bir göndermedir. Mahrem olması beklenen evlilik teklifinin, diğer insanların tanıklığında, kamusal alanda sergilenen bir performans dönüşmesi, özel yaşamın sosyal medyada vitrin malzemesi hâline geldiği çağımızın yansıması konumundadır. Bu seçim, teknolojik yabancılaşmanın sadece iki kişi arasında değil, aynı zamanda bireyin toplumla kurduğu performatif ilişkide de nasıl işlediğini göstererek eserin eleştirel boyutunu derinleştirmektedir.

Ayrıca bu dramaturjik yapılandırma, sahnedeki diğer unsurları da temanın parçası hâline getirme imkânı sunar. Örneğin, piyanistin veya esere eklenebilecek garson figürünün sahne boyunca görünür olması, teknolojik yabancılaşma temasını evrenselleştirebilir. Bu karakterler, ana eylemden bağımsız olarak kendi akıllı telefonlarına dalarak veya gelen bildirim seslerine tepki vererek, *phubbing* davranışının sadece Lucy'ye özgü bir patoloji olmadığını, aksine tüm toplumu saran bir pratik olduğunu seyirciye gösterir. Bu metateatral müdahale, bir yandan eserin komedi unsurlarını güçlendirirken, diğer yandan seyirciyi kendi sosyal davranışları üzerine düşündüren Brecht'yan bir yabancılaştırma etkisi yaratma potansiyeli taşır.

Bu yaklaşım, eserin seyirciye kendi teknoloji kullanım alışkanlıklarını sorgulatan refleksif sorular yöneltmesi gerektiği fikriyle de örtüşmektedir (Clark vd., 2016).

Bu yeniden yorumlamanın en önemli teorik sonuçlarından biri, komik opera (opera buffa) türünün sınırlarını zorlama potansiyelidir. Orijinal eserde Ben'in operanın sonunda Lucy'ye telefonla ulaşması, zekice ve komik bir çözümdür. Ancak önerilen reji konseptinde bu final, artık çözüm değil, trajik bir teslimiyet olarak okunmaktadır. Ben, Lucy'ye ulaşmanın tek yolunun onun yalıtılmış teknolojik baloncuğuna girmek olduğunu kabul etmek zorunda kalır. Bu final, insan bağının ancak teknolojik dolayım yoluyla mümkün olabildiği çağımızın hüznü bir kabulü hâline gelir. Bu noktada komik opera, bireyin dijital çağdaki varoluşsal yalnızlığını ve parçalanmışlığını konu alan postmodern bir trajediye evrilme potansiyeli taşır. Bu dönüşüm, geleneksel opera türlerinin çağdaş kaygıları yansıtacak şekilde nasıl esnetilebileceğine ve yeniden anlamlandırılabilirliğine dair önemli bir teorik tartışma alanı açmaktadır.

Genel olarak opera sanatı açısından bu uyarılma pratiği, klasik eserlerin günümüz seyircisiyle nasıl canlı bir diyalog kurabileceğinin örneğini sunmaktadır. Librettolarda veya partiyonlarda yer alan ve zamanla işlevini yitirmiş teknolojik veya kültürel unsurların güncellenmesi, basit bir modernizasyon çabasının ötesinde, eserin temel çatışmasını ve ruhunu koruyarak onu yeni nesil seyircinin yaşam deneyimiyle ilişkilendirme potansiyeli taşır. Bu tür kuramsal temelli uyarlamalar, operayı müze nesnesi olmaktan çıkarıp, çağın ruhunu yansıtan dinamik bir sanat formu olarak varlığını sürdürmesine katkıda bulunmaktadır. Nitekim, çağdaş teknolojinin sahne sanatlarıyla bütünleşmesi, sanatsal ifade gücünü zenginleştiren ve performans alanını genişleten bir potansiyel olarak görülmektedir (Li, 2024). Bu çalışma, bu bağlamda atılan tohumun gelecekteki sahneleme pratiklerini nasıl zenginleştirebileceğine dair bir zemin sunmaktadır.

Sonuç

Çalışma, Gian Carlo Menotti'nin *The Telephone* operası için önerilen çağdaş reji uyarılmasının eserin dramaturjisini, türünü ve anlamını dönüştürebileceğini ortaya koymaktadır. Orijinal eserin dramaturjisi, teknolojinin fiziksel, görünür ve kamusal olarak paylaşılan müdahalesine dayanan bir sosyal komedi inşa etmektedir. Burada çatışma dışsaldır, karakterler somut bir engelle mücadele ederler ve seyirci, bu mücadeleye paylaşılan rahatsızlık hissiyle tanıklık etmektedir.

Uyarılma önerisinde yer alan akıllı telefon güncellemesi kişisel ve bedene bütünleşmiş hâle geldiğinde bu dışsal yapı değişime uğramaktadır. Çatışma, Lucy'nin psikolojisine yansıtıldığında içselleştirilmiş olur. Kamusal ve özel ayırımının çökmesiyle birlikte mekânsal dinamikler yeniden tanımlanır ve sahne, paylaşılan bir mekân içinde teknolojik yalıtımın sergilendiği bir alana dönüşür. Bu alanın tanımı, sahnelemenin mekânsal esnekliğini de beraberinde getirmektedir. Önerilen yalıtılmış estetik hem çerçeve sahnenin yarattığı mesafeli izleme konumuna hem de black box salonun sunduğu yakın ve sarmalayıcı atmosfere uyarlanabilir. Operanın zamana direnen temel gerilimi, insan samimiyeti ile teknolojik müdahale

arasındaki çatışmayı daha sinsî, daha kişisel ve daha trajik bir biçimde sahneye yansıtmaktadır.

Çalışmanın önemli bir sınırlılığı, tasarlanan dramaturjik dönüşümlerin müzikle olan ilişkisinden ziyade göstergelerle çalışılmış olmasıdır. Menotti'nin Lucy'nin telefon konuşmaları için yazdığı hafif partiyonların, vokal çizgileri, komik karakterler çizerken, önerilen *nomofobik phubber* karakter için müzikal dilin nasıl yorumlanacağı gelecekte araştırılması gereken bir başka konudur. Orkestrasyon ve vokal armonilerde hangi unsurların vurgulanması gerektiği, yönetmen ve maestro için kritik sorular olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda, müziğin dramaturjik analizi, gelecekteki çalışmalar için araştırma fırsatı olarak öne çıkmaktadır.

The Telephone gibi klasik eserlerin, librettolarında veya partiyonlarında yer alan ve zamanla işlevini yitirmiş teknolojik veya kültürel unsurların güncellenmesi basit bir modernizasyon çabası olarak görülmemelidir. Bu tür uyarlamalar, eserin temel çatışmasını ve ruhunu korurken, onu yeni nesil seyircinin yaşam deneyimiyle ilişkilendirerek kültürel mirasın aktarımında hayati bir köprü işlevi de görmektedir. Geçmişin eserleriyle bugünün izleyicisi arasında yeniden anlamlı bir bağ kurulması çabası, opera ve sahne sanatlarının tür olarak canlılığını koruması ve gelecekteki sürdürülebilirliği için atılmış önemli bir adım olarak görülmektedir.

Halihazırda Michel van der Aa'nın *Eight* (2019) gibi çalışmaları, yeni bestelenen eserlerde sanal gerçeklik teknolojisinin anlatısal olanaklarını ortaya koysa bile klasik opera repertuarının bu teknolojilerle nasıl yeniden yorumlanabileceği hâlen bakir bir araştırma alanıdır. Gelecek çalışmalarda farklı opera eserlerinin sanal gerçeklik (VR), artırılmış gerçeklik (AR) veya yapay zekâ gibi kapsayıcı teknolojiler bağlamında çağdaş ve yenilikçi reji uyarlamalarının tasarlanmasıyla eserlerin dramaturjik yapılarının ne şekilde dönüştürülebileceğinin incelenmesi önerilmektedir. Teknolojik unsurlar ve sahnelemenin kesişimi üzerine yapılacak araştırmaların sanatsal denemeler için verimli bir zemin sunacağı düşünülmektedir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Araştırma, Etik Kurul Kararı gerektirmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı

Makale ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş ve kişi ile çıkar çatışması yoktur.

Kaynakça

Anshari, M., Alas, Y. & Sulaiman, E. (2019). Smartphone addictions and nomophobia among youth. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 14(3), 242-247.
<https://doi.org/10.1080/17450128.2019.1614709>

Barthes, R. (1972). *Mythologies* (A. Lavers, Çev.). Hill and Wang. (Orijinal eser basım tarihi 1957)

- Clark, C., Hicks, S., Assaad, K., David, A.-J., Kasztenny, A., Kelly, P., Martin, D., McMurphy, E. & Wong, K. M. (2016). Seizing the Menotti moment: Opera meets McLuhan meets millennials. *College Music Symposium*, 56.
- Hutcheon, L. (2006). *A Theory of Adaptation*. Routledge Taylor & Francis Group.
- Karadağ, E., Tosuntaş, Ş. B., Erzen, E., Duru, P., Bostan, N., Mızrak Şahin, B., Çulha, İ. & Babadağ, B. (2016). Sanal Dünyanın Kronolojik Bağımlılığı: Sosyotelizm (Phubbing). *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 3(2), 223-269. <https://doi.org/10.15805/addicta.2016.3.0013>
- Li, D. (2024). Eclecticism and Unity in Diversity - Analysing the Integration and Application of Modern Technology in Theatre Arts. *SHS Web of Conferences*, 183, 03019. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202418303019>
- Marriott, R. J. (1975). *Gian-Carlo Menotti: Total Musical Theatre. A Study of His Operas*. (Yayımlanmamış doktora tezi). University of Illinois at Urbana-Champaign.
- McDaniel, B. T. & Drouin, M. (2019). Daily Technology Interruptions and Emotional and Relational Well-Being. *Computers in Human Behavior*, 99, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2019.04.027>
- Menotti, G. C. (1947). The Telephone Libretto. Opera-Arias.com. <https://www.opera-arias.com/menotti/the-telephone/libretto/>
- Peterson, D. A. (1986). *Reading Bodily Action from The Operatic Score: A New Approach to Operatic Criticism Demonstrated with Reference to Gian-Carlo Menotti's "The Telephone"*. (Yayımlanmamış doktora tezi). New York University.
- Roaché, D. J., Caughlin, J. P., Wang, N. & Pusateri, K. B. (2020). The Presence of a Mobile Phone Does Not (Necessarily) Change the Fundamental Processes of Face-To-Face Relational Conflict. *Human Communication & Technology*, 1(2), 36-59. <https://doi.org/10.17161/hct.v1i2.13308>
- Roberts, J. A. & David, M. E. (2016). My Life Has Become a Major Distraction from My Cell Phone: Partner Phubbing and Relationship Satisfaction Among Romantic Partners. *Computers in Human Behavior*, 54, 134-141. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.07.058>
- Sbarra, D. A., Briskin, J. L. & Slatcher, R. B. (2019). Smartphones and Close Relationships. *Perspectives on Psychological Science*, 14(4), 596-618.
- Scottish Opera. (2020, 3 Ağustos). Scottish Opera Presents Digital Adaptation of Menotti's The Telephone as Part of Edinburgh International Festival's My Light Shines on Series. <https://www.scottishopera.org.uk/news/scottish-opera-presents-digital-adaptation-of-menotti-s-the-telephone-as-part-of-edinburgh-international-festival-s-my-light-shines-on-series/>
- Wang, X., Su, M., Wang, P., Liu, L., Yang, J., Wang, Y., Tao, R. & Oei, T. P. S. (2025). Partner Phubbing and Quality of Romantic Relationship in Emerging Adults: Testing the Mediation Role of Perceived Partner Responsiveness and Moderation Role of Received Social Support. *BMC Psychology*, 13(613), 1-11. <https://doi.org/10.1186/s40359-025-02942-3>
- Yam, F. C. & İlhan, T. (2020). Modern Çağın Bütünsel Teknolojik Bağımlılığı: Phubbing. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar- Current Approaches in Psychiatry*, 12(1), 1-15. <https://doi.org/10.18863/pgy.551299>